

2.blok

Diplomatické vztahy, uznání států

Orgány státu pro mezinárodní vztahy v ČR – vnitřní, vnější

Diplomatické vztahy, uznání států

Znaky státu:

- stálé obyvatelstvo
- vymezené území
- veřejná moc vykonávaná na celém území
- schopnost vstupovat do vztahů s jinými státy

dále např.

- respektování důležitých mezinárodních dokumentů (Charta OSN)
- vláda zákona
- neporušitelnost státních hranic

Diplomatické vztahy by nemohly fungovat bez mechanismů uznání a socializace.

Uznání jednoho státu jiným je nezbytným předpokladem pro fungování vztahů mezi státy i celého mezinárodního systému.

Uznání je výrazem politické vůle realizované podle mezinárodních norem.

Na uznání není právní nárok.

Přístupy k uznání státu

1. konstitutivní – neexistuje, dokud není mezinárodně uznán do 1. sv. války
2. deklaratorní – existuje jakmile naplní nezbytné znaky státu
převažuje nyní

Druhy uznání

1. de facto – omezené, odvolatelné
2. de iure – trvalé, plnohodnotné (ČR usnesení vlády- uznání a navázání dipl.styků)

uznání státu x uznání vlády (Rusko, Čína)

uznání vlády – kontinuita trvání daného státu (Československo a 2. sv. válka)

uznání státu „předčasné“ (Chorvatsko)

uznání vlády v exilu

uznání za národ (předstupeň - 1.sv.v. – my a další)

uznání národně osvobozených/povstaleckých/opozičních organizací
uznání a název státu (Makedonie)

princip rovnoprávnosti: státy, které se navzájem uznají a navazují diplomatické styky, tak činí jako rovný s rovným.

historie - nerovnost

problematika rozdělených států (Německo, Čína, Vietnam, Korea)

Diplomatické styky

= aktivní naplňování diplomatických vztahů

aktivní a pasivní právo vyslanectví

navázání diplomatických styků

navázání konzulárních styků

reciprocita

komunikace mezi státy, které se neuznaly

které nenavázaly/přerušily dipl. (Kuba-USA, Sýrie-USA, Srbsko-Kosovo)

přerušování diplomatických styků

Mezinárodní organizace

noví aktéři mezinárodních vztahů

diplomatické styky mezi státy a mezinárodními organizacemi

EU

Orgány státu pro mezinárodní vztahy v ČR

vnitřní, vnější

Historický vývoj

oddělení řízení vnitřní a zahraniční politiky státu

společné řízení diplomacie (míru) a války a dynastických svazků

postupné oddělení, vznik republik, parlamenty, demokratické principy vládnutí

odděleně řízené konzulární styky

vývoj ministerstev zahraničních věcí

profesionální/kariéerní zahraniční služba (konzulární služba)

Evropská unie – vysoká představitelka pro zahraniční politiku

Evropská služba vnější činnosti

Historický vývoj v českém státě

středověký stát, panovník

stavovská monarchie

kancelář

vznik Československa – ministerstvo zahraničí

protektorát
komunistické Československo
federalizace
Česká republika

Prezident republiky, vláda

Ústava, čl. 63

(1) Prezident republiky dále

- a) zastupuje stát navenek,
- b) sjednává a ratifikuje mezinárodní smlouvy; sjednávání mezinárodních smluv může přenést na vládu nebo s jejím souhlasem na její jednotlivé členy,
- d) přijímá vedoucí zastupitelských misí,
- e) pověřuje a odvolává vedoucí zastupitelských misí,

(3) Rozhodnutí prezidenta republiky vydané podle odstavce 1 a 2 vyžaduje ke své platnosti spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády.

(4) Za rozhodnutí prezidenta republiky, které vyžaduje spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády, odpovídá vláda.

Ministerstvo zahraničních věcí

zákon č.2/1969 Sb., § 6

(1) je ústředním orgánem státní správy České republiky pro oblast zahraniční politiky, v jejímž rámci vytváří koncepci a koordinuje zahraniční rozvojovou pomoc a koordinuje vnější ekonomické vztahy

(2) zabezpečuje vztahy České republiky k ostatním státům, mezinárodním organizacím a integračním seskupením, koordinuje aktivity vyplývající z dvoustranné a mnohostranné spolupráce.....

(3) dále zejména

- a) koordinuje činnost ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy v oblasti zahr....
- b) zajišťuje ochranu práv a zájmů České republiky a jejích občanů v zahraničí,
- c) řídí zastupitelské úřady v zahraničí,
- d) zabezpečování styků s orgány cizích států v České republice a v zahraničí,
- e) správa majetku České republiky v zahraničí,
- f) koordinuje a zabezpečuje přípravu, sjednávání a vnitrostátní projednávání mezinárodních smluv a d
- g) zabezpečuje vyhlášení mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána,
- h) sleduje dodržování a provádění mezinárodních smluv a dohod z hlediska uplatňování zájmů zahraniční politiky České republiky,
- i) uděluje souhlas v případech dovozu a vývozu vojenského materiálu,
- j) zajišťuje přípravu pracovníků pro výkon zahraničních služeb,
- k) organizačně a technicky zabezpečuje volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v zahraničí.

Zahraníční orgány státu pro mezinárodní vztahy

diplomatické: diplomatické mise

stálé mise při mezinárodních organizacích

delegace v mezinárodních organizacích a konferencích

zvláštní mise

styčné úřady/kanceláře

nediplomatické: konzulární úřady

vládní agentury

zastoupení regionů, krajů, měst

Úřad vlády – EU, Vládní výbor pro EU, BRS, VKZBP (koordinace)

Poslanecká sněmovna, Senát (reprezentace, parl. diplomacie, ratifikace)

Kraje, města